

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0354/2012

25.10.2012

ZIŅOJUMS

par paralēlo banku sistēmu
(2012/2115(INI))

Ekonomikas un monetārā komiteja

Referents: *Saïd El Khadraoui*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	11
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	14

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par paralēlo banku sistēmu (2012/2115(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumus un 2012. gada 12. septembra paziņojumu par banku savienību,
  - ņemot vērā G20 valstu 2012. gada 18. jūnija secinājumus, kuros prasīts pabeigt darbu, kas saistīts ar paralēlo banku sistēmu, lai pilnībā īstenotu reformas,
  - ņemot vērā tā 2011. gada 6. jūlija rezolūciju par finanšu, ekonomikas un sociālo krīzi — ieteikumi veicamajiem pasākumiem un iniciatīvām¹,
  - ņemot vērā Finanšu stabilitātes padomes (FSP) izveidotās darba grupas starpposma ziņojumu par repo darījumiem un vērtspapīru aizdevumiem, kas publicēts 2012. gada 27. aprīlī, un konsultatīvo ziņojumu par naudas tirgus fondiem (NTF), kuru tajā pašā dienā publicējusi Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (IOSCO),
  - ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas (ECB) īpašo dokumentu (Nr. 133) par paralēlo banku sistēmu eiro zonā, kas izdots 2012. gada 30. aprīlī,
  - ņemot vērā Komisijas Zaļo grāmatu par paralēlo banku sistēmu (COM(2012)0102),
  - ņemot vērā Komisijas dienestu 2012. gada 26. jūlija darba dokumentu „Noteikumi par produktiem, likviditātes pārvaldība, depozitārijs, naudas tirgus fondi un ilgtermiņa ieguldījumi pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU)”,
  - ņemot vērā FSP 2011. gada 27. oktobrī publicēto ziņojumu par paralēlās banku sistēmas uzraudzības un regulēšanas pastiprināšanu, reaģējot uz G20 valstu uzaicinājumiem, kas izskanēja 2010. gadā Seulā un 2011. gadā Kannās,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A7-0354/2012),
- A. tā kā FSP noteiktā paralēlās banku sistēmas koncepcija ietver kredītu starpniecības sistēmu, kas, savukārt, ietver struktūras un pasākumus ārpus tradicionālās banku sistēmas;
- B. tā kā tradicionālajā banku sistēmā regulētās struktūras plaši piedalās darbībās, kas definētas kā daļa no paralēlās banku darbības sistēmas, un ir daudzējādi savstarpēji saistītas ar paralēlās banku sistēmas struktūrām;
- C. tā kā būtiska paralēlās banku darbības daļa ir ar vienu kāju regulētās banku darbības sektorā un šī kāja ir cieši jātur pašreizējā regulatīvajā satvarā;

---

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0331.

- D. tā kā daži elementi, kas ietilpst paralēlās banku sistēmas darbības jēdzienā, ir ļoti svarīgi reālās ekonomikas finansēšanai un tā kā būtu jāievēro pienācīga piesardzība, definējot jebkāda jauna regulatīva pasākuma darbības joma vai paplašinot jau pieņemtu šāda veida pasākumu;
- E. tā kā dažos gadījumos paralēlās banku sistēmas darbības risks tiek saprātīgi nošķirts no banku darbības sektora un līdz ar to tas neapdraud nodokļu maksātājus un nerada sistēmisku ietekmi; tā kā — lai nodrošinātu finanšu stabilitāti, tomēr ir nepieciešama labāka izpratne par paralēlās banku sistēmas darbībām, to saikni ar finanšu iestādēm, kā arī par regulējumu pārredzamības nodrošināšanai, sistēmiskā riska mazināšanai un jebkādas nepareizas prakses izskaušanai;
- F. tā kā, lai izskaidrotu paralēlo banku sistēmu, visos attiecīgās jomas tiesību aktos ir pilnībā jāņem vērā jautājumi, kas saistīti ar tās finanšu darbību noregulējamību, sarežģītību un nepārredzamību, it īpaši krīzes apstākļos;
- G. tā kā saskaņā ar FSP aplēsēm vispārējās paralēlās banku sistēmas darbības apjoms 2011. gadā bija aptuveni EUR 51 triljons (salīdzinot ar EUR 21 triljonu 2002. gadā); tā kā tas veido 25-30 % no visas finanšu sistēmas darbības kopumā un pusi no banku aktīviem;
- H. tā kā, neraugoties uz iespējamu zināmu pozitīvu ietekmi, piemēram, lielāku finanšu sistēmas efektivitāti, lielāku produktu daudzveidību un pastiprinātu konkurenci, paralēlā banku sistēma ir identificēta kā viena no galvenajiem iemesliem vai faktoriem, kas var veicināt finanšu krīzi un apdraudēt finanšu sistēmas stabilitāti; tā kā FSP prasa pastiprināt paralēlās banku sistēmas darbību paplašināšanās uzraudzību, jo šāda darbību paplašināšanās rada bažas, pirmkārt, no sistēmiskā riska viedokļa, it īpaši saistībā ar maksājumu termiņa un/vai likviditātes pārveidošanu, piesaistīto līdzekļu attiecību pret pašu kapitālu un nepilnīgu kredītriska nodošanu, un, otrkārt, no regulatīvās arbitražas viedokļa;
- I. tā kā priekšlikumi attiecībā uz paralēlo banku sistēmu un aizdevēju privāto un ieguldījumu instrumentu struktūru ir nozīmīgi elementi, lai efektīvi īstenotu G20 2008. gada sanāksmes lēmumu regulēt ikvienu finanšu produktu un ikvienu finanšu tirgu dalībnieku; tā kā Komisijai šī joma ir jāizpēta ātrāk un kritiskāk;
- J. tā kā paralēlajai banku sistēmai kā globālai parādībai ir nepieciešama saskaņota globāla regulatīvā pieeja, kas pamatotos uz FSP ieteikumiem (kas jāpublicē nākamajās nedēļās), kā arī citu attiecīgo valsts vai pārnacionālo regulatīvo struktūru ieteikumiem,

A. Paralēlās banku sistēmas definīcija

1. atzinīgi vērtē Komisijas Zaļo grāmatu kā pirmo soli virzībā uz stingrāku paralēlās banku sistēmas uzraudzību un kontroli; atbalsta Komisijas pieeju, kas pamatojas uz netiešo regulēšanu un spēkā esošā paralēlās banku sistēmas regulējuma atbilstošu paplašināšanu vai pārskatīšanu; vienlaikus uzsver nepieciešamību pēc tiešas regulēšanas gadījumos, kad daži no spēkā esošā regulējuma aspektiem funkcionālā ziņā atzīti par nepietiekamiem, tomēr izvairoties no pārklāšanās un nodrošinot atbilstību spēkā esošajiem noteikumiem; prasa piemērot paralēlajai banku sistēmai tādu visaptverošu pieeju, kurā būtiska nozīme tiktu piešķirta gan prudenciālās uzraudzības, gan tirgus dalībnieku uzvedības aspektiem;

atzīmē aizvien izteiktāko pāreju uz tirgu finansēšanu un ļoti sarežģītu finanšu produktu pārdošanu privātklientiem; tādēļ uzsver, ka jāņem vērā tirgus dalībnieku uzvedība un patērētāju tiesību aizsardzība;

2. uzsver, ka jebkāda kredītiestāžu, ieguldījumu sabiedrību un apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas sabiedrību regulējuma pastiprināšana noteikti radīs stimulu pārvietot darbību ārpus šīs nozares darbību regulējošo tiesību aktu piemērošanas jomas; tādēļ uzsver, ka ir jāuzlabo procedūras, ar kurām sistemātiski un savlaicīgi novērtē finanšu nozari regulējošajos tiesību aktos izdarīto izmaiņu iespējamo ietekmi uz riska un kapitāla plūsmu caur mazāk regulētām vai neregulētām finanšu struktūrām, un atbilstoši jāpaplašina regulatīvais režīms, lai novērstu arbitrāžu;
3. piekrīt FSP noteiktajai paralēlās banku sistēmas definīcijai, saskaņā ar kuru paralēlā banku sistēma ir „starpnieku, instrumentu, struktūru vai finanšu līgumu sistēma, kas rada banku funkcijām līdzīgu funkciju kombināciju, tomēr tas notiek ārpus regulatīvā satvara vai ievērojot tādu regulatīvo režīmu, kurš ir vai nu mazāk stingrs, vai ar kura palīdzību risina jautājumus, kas nav saistīti ar sistēmiskajiem riskiem, un šajā sistēmā nav garantēta piekļuve centrālo banku likviditātes instrumentam vai publiskā sektora kredīta garantijām”; norāda, ka pretēji tam, uz ko varētu vadināt domāt šis termins, paralēlā banku sistēma ne vienmēr ir neregulētā vai nelikumīgā finanšu nozares daļa; uzsver grūtības, kas saistītas ar šīs definīcijas ieviešanu pārraudzības, regulatīvajā un kontroles kontekstā, ņemot vērā arī šīs sistēmas ilgstošo nepārredzamību un to raksturojošo datu un izpratnes par to trūkumu;

B. Datu vākšana un analīze

4. norāda, ka kopš krīzes sākuma ir izzudušas tikai dažas paralēlās banku sistēmas prakses metodes; tomēr atzīmē, ka paralēlās banku sistēmas novatoriskā darbība var novest pie jauniem notikumiem, kas var būt sistēmiskā riska avots, un tādēļ šim jautājumam būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība; tādēļ uzsver nepieciešamību Eiropas un pasaules līmenī vākt aizvien vairāk un kvalitatīvākus datus par paralēlās banku sistēmas darījumiem, tirgus dalībniekiem, finanšu plūsmām un savstarpējo saistību, lai gūtu pilnīgu pārskatu par šo nozari;
5. uzskata — lai iegūtu visaptverošu priekšstatu par paralēlo banku sistēmu, liela nozīme ir ciešai starptautiskajai sadarbībai un centieni apvienošanai pasaules mērogā;
6. uzskata, ka pilnīgāks pārskats un labāka pārraudzība un analīze ļaus identificēt gan tos paralēlās banku sistēmas aspektus, kuriem ir labvēlīga ietekme uz reālo ekonomiku, gan tos aspektus, kas rada bažas saistībā ar sistēmisko risku vai regulatīvo arbitrāžu; uzsver nepieciešamību pēc stingrākām riska novērtēšanas procedūrām, informācijas atklāšanas un uzraudzības attiecībā uz visām iestādēm, kurām ir koncentrēta riska profils un kuras ir sistēmiski nozīmīgas; atgādina par Loskabosā notikušās G20 augstākā līmeņa sanāksmēs uzņemtajām saistībām izveidot juridisku personu identifikatoru sistēmu un uzsver nepieciešamību nodrošināt Eiropas interešu atbilstošu pārstāvību tās pārvaldībā;
7. atzīmē, ka uzraudzītāju rīcībā ir jābūt informācijai, vismaz apkopojošā līmenī, par iestāžu veikto pārdošanu ar atpirkuma līgumu, vērtspapīru aizdošanu un visu veidu apgrūtinājumiem vai atgūšanas kārtību; turklāt atzīmē — lai risinātu šo jautājumu,

Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumā par Ceturto Kapitāla prasību direktīvu, ko pašlaik apspriež ar Padomi, prasīts šādu informāciju sniegt darījumu reģistram vai centrālajam vērtspapīru deponētārijam nolūkā nodrošināt piekļuvi cita starpā EBI, EVTI, attiecīgajām kompetentajām iestādēm, ESRK, attiecīgajām centrālajām bankām un ECBS; norāda arī uz šajā ziņojumā pausto prasību neregistrēto atgūšanas kārtību likvidācijas procedūrās uzskatīt par juridiski nesaistošu;

8. atbalsta centrālās ES datubāzes par repo darījumiem eiro valūtā izveidi un pārvaldību — ko, iespējams, veiktu ECB —, kuras uzturētu infrastruktūra un līdzekļus pārvaldošās bankas tik lielā mērā, ka tās repo norēķinus iekļautu savā grāmatvedībā; tomēr uzskata, ka šādā datubāzē būtu jāiekļauj darījumi visās valūtās, lai uzraudzītāji varētu gūt pilnīgu priekšstatu un izpratni par repo darījumu pasaules tirgu; aicina Komisiju ātri (2013. gada sākumā) pieņemt saskaņotu pieeju centrālai datu vākšanai, identificējot trūkstošos datus un apvienojot centienus ar citu struktūru un dalībvalstu iestāžu jau sagatavotajām iniciatīvām, it īpaši darījumu reģistriem, kas ieviesti ar Regulu par Eiropas tirgus infrastruktūru; aicina Komisiju līdz 2013. gada vidum iesniegt ziņojumu, kurā cita starpā būtu iekļauts vajadzīgais institucionālais satvars (piemēram, ECB, ESRK un neatkarīgs centrālais reģistrs), apsekojumu, it īpaši par repo darījumiem eiro un finanšu riska nodošanu, saturs un biežums un nepieciešamo līdzekļu apmērs;
9. uzskata — neraugoties uz datu un informācijas būtisko apjomu, kas jāsniedz saskaņā ar Kapitāla prasību direktīvā noteikto pienākumu ziņot par repo darījumiem, Komisijai ir jāizpēta, vai vajadzīgajā brīdī ir pieejami pilnīgi dati kartogrāfijas un uzraudzības vajadzībām;
10. atzinīgi vērtē juridisku personu identifikatora izstrādi un uzskata, ka, pamatojoties uz tā lietderību, līdzīgi kopēji standarti būtu jāizstrādā attiecībā uz ziņošanu par repo darījumiem un vērtspapīriem, lai ietvertu principu, procentu likmi, nodrošinājumu, diskontus, saturu, darījumu partnerus un citus aspektus, kas palīdz iegūt apkopojošos rādītājus;
11. uzsver — lai pieņemtu vispārēju kopīgu pieeju, kas regulatoriem ļautu analizēt datus un dalīties šajā informācijā ar nolūku attiecīgā gadījumā rīkoties, lai novērstu sistēmiskā riska rašanos un aizsargātu finanšu stabilitāti, ir būtiski noteikt kopīgu ziņošanas formātu, kas pamatots uz atklātiem nozares standartiem;
12. turklāt uzsver nepieciešamību iegūt pilnīgāku pārskatu par finanšu iestāžu veiktu riska nodošanu, cita starpā par riska nodošanu atvasinātu darījumu veidā, par kuriem datus sniegs saskaņā ar Regulu par Eiropas tirgus infrastruktūru un Finanšu instrumentu tirgu direktīvu/ Finanšu instrumentu tirgu regulu, lai noteiktu, kas ko no kā ir iegādājies un kā tiek atbalstīti novirzītie riski; uzsver, ka par mērķi jāizvirza visu finanšu pakalpojumu darījumu kartogrāfija reālajā laikā un ka to var panākt un automatizēt, izmantojot standartizētu ziņošanu un datu identifikatorus; tādēļ aicina Komisiju, apspriežoties ar ESRK un starptautiskām struktūrām, tādām kā FSP, savā ziņojumā par centralizētu datu vākšanu aprakstīt pašreizējo darbu pie standartizētas ziņošanas un datu formātiem un analizēt iespējamību izveidot centrālu riska novirzīšanas reģistru, ar kura palīdzību būtu iespējams fiksēt un pārraudzīt riska novirzīšanas datus reālā laikā, pilnībā izmantojot datus, kas iesniegti saskaņā ar spēkā esošo vai turpmāk pieņemto finanšu jomas tiesību

aktu prasībām attiecībā uz pārskatu sniegšanu, un iekļaujot šajā reģistrā arī starptautiskā līmenī pieejamus datus;

13. uzskata, ka pārskatu sniegšanas prasību noteikšana bankām ir ļoti svarīgs un vērtīgs instruments, lai identificētu paralēlo banku darbību; atkārtoti uzsver, ka grāmatvedības noteikumiem jāatspoguļo reālā situācija un ka ideālā gadījumā bilancei pēc iespējas jāatspoguļo apkopotie rādītāji;
14. uzsver, ka šo jauno uzdevumu izpildei būs nepieciešami jauni resursi pietiekamā apmērā;

C. Paralēlās banku sistēmas sistēmisko risku novēršana

15. uzsver, ka dažas paralēlās banku sistēmas darbības un struktūras var tikt regulētas vai ne atkarībā no konkrētas valsts; uzsver — lai novērstu regulatīvo arbitrāžu, kas novestu pie izkropļotiem regulatīvajiem stimuliem, ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus valstīm, kā arī banku darbības nozarei un paralēlās banku sistēmas struktūrām; uzsver arī, ka pašreiz ir vērojama pārmērīga savstarpēja finansiālā atkarība starp banku darbības nozari un paralēlās banku sistēmas struktūrām;
16. atzīmē, ka kredītriska izkropļojumu vai traucētu naudas plūsmu gadījumos rūpīga regulēšana, novērtēšana un revīzija pašlaik ir padarīta gandrīz par neiespējamu;
17. uzskata, ka fondiem un to pārvaldniekiem būtu jāpierāda, ka tie ir bankrotizturīgi un ka to pozīcijas var viegli saprast un pārņemt cits finanšu tirgus dalībnieks;
18. uzsver, ka ir jāuzlabo informācijas atklāšana par finanšu aktīvu izņemšanu no bilances, novēršot trūkumus Starptautiskajos finanšu pārskatu sniegšanas standartos (*IFRS*); uzsver finanšu „vārtsargu”, piemēram, grāmatvežu un iekšējo revidentu, atbildību ziņošanā par potenciālus draudus radošu notikumu attīstību un risku veidošanos;
19. uzskata, ka grāmatvedības noteikumiem ir jāatspoguļo realitāte un ka, ļaujot aktīvus novērtēt iegādes cenās, ja tās būtiski pārsniedz tirgus vērtību, tiek veicināta banku un citu struktūru nestabilitāte un tādēļ to nevajadzētu atļaut; aicina Komisiju veicināt izmaiņas Starptautiskajos finanšu pārskatu sniegšanas standartos, vairāk uzmanības pievēršot apkopotiem rādītājiem, kuros netiek izmantots ieskaits un riska svāri;
20. uzskata, ka par finanšu regulas mērķi būtu jānosaka finanšu pakalpojumu un produktu sarežģītības un nepārredzamības novēršana un ka regulatīviem pasākumiem, piemēram, palielinātai maksai par kapitālu un riska svaru samazinājumu atcelšanai, ir būtiska loma sarežģītu atvasinājumu izmantošanas ierobežošanā; uzskata, ka jaunus finanšu produktus nevajadzētu laist tirgū vai apstiprināt, ja regulatoriem nav sniegts pierādījums par to noregulējamību;
21. ierosina piemērot sodu par informācijas asimetriju, it īpaši attiecībā uz dokumentāciju un atrunām, kas piešķirtas attiecībā uz finanšu pakalpojumiem un produktiem; uzskata, ka attiecīgā gadījumā šādām atrunām jāpiemēro maksa par atrunu (klauzulu), kas ierakstīta ar maziem burtiem, šo maksu nosakot par katru šādas klauzulas lapu;
22. uzsver, ka Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumi par Ceturto Kapitāla prasību

direktīvu¹, kas pašreiz tiek apspriesta ar Padomi, ir nozīmīgs solis uz priekšu paralēlās banku sistēmas jautājuma pozitīvā risināšanā, nosakot kapitāla pietiekamības prasības budžeta pozīcijām, kas paredzētas strukturētām ieguldījumu institūcijām un novadīšanas institūcijām, paredzot augstu pakļautības riskam robežu (25 % no pašu kapitāla) visām neregulētajām struktūrām, — kas palīdzēs mudināt bankas piemērot neto finansējuma stabilitātes rādītāju — un uzraudzības noteikumos attiecībā uz likviditātes risku atzīstot to, ka šādu struktūru pakļautība riskam ir augstāka nekā regulētu un nefinanšu struktūru pakļautība riskam;

23. atzīmē, ka viena no finanšu krīzes rezultātā gūtajām mācībām ir tāda, ka, neraugoties uz parasti skaidro nošķirumu starp apdrošināšanas risku un kredītrisku, tas var būt mazāk skaidrs, piemēram, kredīta apdrošināšanas produktu gadījumā; aicina Komisiju pārskatīt tiesību aktus par banku darbību, apdrošināšanu un it īpaši finanšu konglomerātiem, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus bankām un apdrošināšanas sabiedrībām un novērstu regulatīvo un/vai uzraudzības arbitrāžu;
24. uzskata arī, ka ierosinātā atsevišķu Ceturtās Kapitāla prasību direktīvas elementu paplašināšana, ietverot tajos atsevišķas finanšu iestādes, kas nepieņem noguldījumus un kas nav iekļautas Kapitāla prasību regulā iekļautajā definīcijā, ir nepieciešama, lai novērstu specifiskus riskus, ņemot vērā to, ka daži noteikumi var tikt pielāgoti šo struktūru īpatnībām ar nolūku izvairīties no nesamērīgas ietekmes uz šīm institūcijām;
25. uzskata, ka Eiropas Banku iestādei nedrīkst ļaut izslēgt paralēlās banku darbības sektoru;
26. uzsver nepieciešamību nodrošināt to, ka visas paralēlās banku sistēmas struktūras, kuru viens no sponsoriem ir banka vai kuras ir saistītas ar kādu banku, uzraudzības konsolidācijas nolūkā tiek iekļautas attiecīgās bankas bilancē; aicina Komisiju līdz 2013. gada sākumam izpētīt līdzekļus, ar kuriem nodrošināt to, ka struktūras, kas nav konsolidētas no grāmatvedības viedokļa, tiek konsolidētas uzraudzības konsolidācijas nolūkā, lai uzlabotu vispārējo finanšu stabilitāti; mudina Komisiju ņemt vērā visus Bāzeles Banku uzraudzības komitejas vai citu starptautisku struktūru norādījumus, kā labāk saskaņot grāmatvedības un uz risku balstīto konsolidācijas jomu;
27. uzsver nepieciešamību nodrošināt finanšu iestāžu struktūras un darbību lielāku pārredzamību; aicina Komisiju, ņemot vērā *E. Liikanen* ziņojuma secinājumus, ierosināt pasākumus attiecībā uz Eiropas banku sektora struktūru, ņemot vērā gan ieguvumus no privātpersonām sniegtu banku pakalpojumu un ar ieguldījumiem saistītas banku darbības kombinēšanas, gan ar šādu kombinēšanu saistītos riskus;
28. ņem vērā repo darījumu un vērtspapīru aizdevumu tirgus nozīmīgumu; aicina Komisiju līdz 2013. gada sākumam pieņemt pasākumus, lai palielinātu pārredzamību — it īpaši klientiem —, kuri varētu ietvert ziņošanu regulatoriem apkopojošā veidā par nodrošinājuma identifikatoru un nodrošinājuma atkārtotu izmantošanu, un kuri regulatoriem ļautu piemērot ieteikto minimālo diskontu vai rezerves apmēru nodrošinātiem finanšu tirgiem, tos nestandardizējot; šajā sakarībā atzīst, ka ir svarīgi skaidri noteikt īpašumtiesības uz vērtspapīriem un nodrošināt šo īpašumtiesību aizsardzību; tomēr aicina Komisiju iesaistīties plašās debatēs par rezervēm papildus jau

---

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0000 un P7_TA(2012)0000.

Istenotajām nozares pieejām, kā arī izpētīt un apsvērt iespēju noteikt robežas nodrošinājuma atkārtotai ieķīlāšanai; uzsver nepieciešamību pārskatīt tiesību aktus par bankrotu saistībā ar repo un vērtspapīru aizdevumu tirgu un vērtspapīrošanu, lai veiktu saskaņošanu un risinātu prasību apmierināšanas secības jautājumus, kas saistīti ar regulētu finanšu iestāžu noregulējumu; aicina Komisiju apsvērt dažādas pieejas, lai ierobežotu bankrota privilēģijas, tostarp priekšlikumus ierobežot bankrota privilēģijas līdz centralizēti veiktiem mijieskaita darījumiem vai līdz nodrošinājumam, kas atbilst saskaņotiem iepriekš noteiktiem atbilstības kritērijiem;

29. uzskata, ka ir pienācīgi jārisina ar vērtspapīrošanu saistītās stimulēšanas jautājumi; uzsver, ka attiecībā uz vērtspapīrošanu noteiktajām maksātspējas un likviditātes prasībām būtu jāveicina kvalitatīva un pietiekami diversificēta ieguldījumu portfeļa izveide, tādējādi novēršot grupēšanos; aicina Komisiju pārbaudīt vērtspapīrošanas tirgu, tostarp pārskatīt segtās obligācijas, kas var palielināt risku banku bilanci; aicina Komisiju ierosināt pasākumus, lai būtiski palielinātu pārredzamību; aicina Komisiju vajadzības gadījumā atjaunināt spēkā esošo regulējumu, lai vēlākais līdz 2013. gada sākumam panāktu tā atbilstību jaunajam, pašlaik apspriestajam, Bāzeles Banku uzraudzības komitejas vērtspapīrošanas satvaram; ierosina līdz ar pārredzamības nodrošināšanas pasākumiem noteikt robežu attiecībā uz finanšu produkta vērtspapīrošanas reižu skaitu un īpašas prasības vērtspapīrošanas nodrošinātājiem (piemēram, iniciatoriem vai sponsoriem), lai aizturētu daļu no riskiem, kas saistīti ar vērtspapīrošanu, tādējādi nodrošinot, ka risku patiešām patur piegādātājs, nevis tas tiek nodots tālāk aktīvu pārvaldītājam; it īpaši prasa ieviest saskaņotu metodoloģiju pamataktīvu novērtēšanai un vērtspapīrošanas produktu standartizāciju dažādos tiesību aktos un jurisdikcijās;
30. atzīmē, ka atsevišķos gadījumos repo darījumi ar aktīvu groziem tikuši veikti, emitējot vērtspapīrus, tādējādi iegūstot augstāku reitingu; uzsver, ka šādus darījumus nevajadzētu izmantot kā ar likviditāti saistītu regulatīvu pasākumu (sk. ECON komitejas ziņojumu par Ceturto Kapitāla prasību direktīvu);
31. atzīst NTF būtisko lomu finanšu iestāžu īstermiņa finansēšanā un riska diversifikācijā; atzīst ES un ASV reģistrēto NTF atšķirīgo lomu un struktūru; atzīst, ka 2010. gada Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) pamatnostādnes paredz stingrākus standartus attiecībā uz NTF (kredīta kvalitāti, pamatā esošo vērtspapīru maksājuma termiņu un labāku informācijas atklāšanu ieguldītājiem); tomēr atzīmē, ka daži NTF, it īpaši tie, kas ieguldītājiem piedāvā stabilu neto aktīvu vērtību, nav pasargāti no masveida izpiršanas; tādēļ uzsver, ka jāveic papildu pasākumi, lai uzlabotu šo fondu elastīgumu un segtu likviditātes risku; atbalsta *IOSCO* 2012. gada oktobrī publicētajā galīgajā ziņojumā iekļautos ieteikumus attiecībā uz NTF regulēšanu un pārvaldību dažādās jurisdikcijās; uzskata, ka NTF, kas piedāvā stabilu neto aktīvu vērtību, būtu jāpiemēro pasākumi, kas paredzēti specifisko ar stabilu neto aktīvu vērtību saistīto risku mazināšanai, un jāinternalizē šo risku radītās izmaksas; uzskata, ka regulatoriem, ja iespējams, būtu jāprasa pārveidošana uz peldošu/mainīgu neto aktīvu vērtību, vai, pretējā gadījumā, būtu jāievieš drošības pasākumi, lai pastiprinātu stabilu neto aktīvu vērtību piedāvājošo NTF elastīgumu un spēju saskarties ar būtisku masveida izpiršanu; aicina Komisiju 2013. gada pirmajā pusē iesniegt pārskatu par PVKIU satvaru, īpašu uzmanību veltot NTF jautājumam, prasot MMF vai nu pieņemt mainīgu aktīvu vērtību ar ikdienas novērtēšanu vai, ja tiek saglabāta nemainīga vērtība, pieteikties uz ierobežota nolūka banku darbības

licences saņemšanu un ievērot kapitāla prasības un citas uzraudzības prasības; uzsver, ka līdz minimumam jāsamazina regulatīvā arbitražā;

32. aicina Komisiju saistībā ar PVKIU pārskatīšanu sīkāk izpētīt ideju par specifisku naudas tirgu fondiem paredzētu likviditātes noteikumu ieviešanu, nosakot minimālās prasības attiecībā uz nakts, dienas un mēneša likviditāti [20 %, 40 %, 60 %] un likviditātes maksas noteikšanu saskaņā ar izraisīšanas mehānismu, kas ietvertu arī tiešu pienākumu sniegt informāciju kompetentajai uzraudzības iestādei un EVTI;
33. atzīst ieguvumus, ko biržā tirgotie fondi (BTF) sniedz, nodrošinot privātajiem ieguldītājiem piekļuvi plašākam aktīvu klāstam (it īpaši izejvielām), tomēr uzsver riskus, ko BTF rada sarežģītības, darījuma partnera riska, produktu likviditātes un iespējamās regulatīvās arbitražas ziņā; brīdina no riskiem, kas saistīti ar sintētiskajiem BTF to pieaugošās nepārredzamības un sarežģītības dēļ, it īpaši gadījumos, kad sintētiskos BTF tirgo privātiem ieguldītājiem; tādēļ aicina Komisiju pašreiz notiekošajā PVKIU VI pārskatīšanā novērtēt šos iespējamās no strukturālā viedokļa vājos punktus un tos novērst, ņemot vērā dažādās patērētāju kategorijas (piemēram, privātie ieguldītāji, profesionālie ieguldītāji, institucionālie ieguldītāji) un viņu dažādos riska profilus;
34. aicina Komisiju veikt plašu ietekmes novērtējumu, izpētot, kā ikviens jaunais likumdošanas priekšlikums ietekmē reālās ekonomikas finansēšanu;
35. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un Finanšu stabilitātes padomei.

PASKAIDROJUMS

2007. gadā sākoties finanšu krīzei, G20 valstis nolēma veikt vairākus regulatīvus pasākumus, lai paaugstinātu finanšu sistēmas drošību un ilgtspēju. Kopš tā laika līdzās vairākiem citiem pasākumiem ir pastiprinātas kapitāla prasības finanšu iestādēm, ir sperts pirmais solis kredītreitinga aģentūru stingrāka regulējuma ieviešanā un ir izstrādāta jauna finanšu uzraudzības sistēma. Neraugoties uz šiem jaunajiem regulatīvajiem satvariem vai varbūt to dēļ liela daļa kredītu starpniecības joprojām netiek pietiekami uzraudzīta un regulēta. Paralēlās banku sistēmas darbība kā tāda notiek ar tādu struktūru vai finanšu līgumu starpniecību, kas rada banku funkcijām līdzīgu funkciju kombināciju, tomēr tas notiek ārpus regulatīvā satvara vai ievērojot tādu regulatīvo režīmu, kurš ir vai nu mazāk stingrs, vai ar kura palīdzību risina jautājumus, kas nav saistīti ar sistēmiskajiem riskiem, un šajā sistēmā nav garantēta piekļuve centrālo banku likviditātes instrumentam vai publiskā sektora kredīta garantijām. Saskaņā ar EK Zaļo grāmatu tādas struktūras kā īpašam nolūkam dibinātas institūcijas, novadīšanas institūcijas, īpašo ieguldījumu institūcijas, naudas tirgus fondi (NTF) un biržā tirgotie fondi (BTF) tiek uzskatītas par iespējamām paralēlās banku sistēmas struktūrām. No visām paralēlās banku sistēmas darbībām EK īpaši izceļ repo darījumus, vērtspapīru aizdevumus un vērtspapīrošanu.

Finanšu stabilitātes padome (FSP) kā globāla struktūra ir uzņēmusies vadību paralēlās banku sistēmas uzraudzības un regulēšanas uzlabošanā. Ir izveidotas piecas dažādas darba grupas, kas nodarbošies ar dažādiem paralēlās banku sistēmas aspektiem. Bāzeles Banku uzraudzības komiteja strādās pie tā, lai noteiktu veidu, kā turpmāk regulēt mijiedarbību starp bankām un paralēlās banku sistēmas struktūrām; Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (*IOSCO*) strādās pie regulējuma, lai mazinātu NTF sistēmiskos riskus (tai skaitā masveida izpiršanas riskus); *IOSCO* ar Bāzeles Banku uzraudzības komitejas palīdzību izvērtēs pašreizējās prasības attiecībā uz vērtspapīrošanu; viena FSP apakšgrupa izpētīs citu paralēlās banku sistēmas struktūru regulējumu un vēl viena FSP apakšgrupa strādās pie jautājumiem, kas saistīti ar vērtspapīru aizdevumiem un repo darījumiem. Kad tiks publicēti šo dažādo darba grupu galīgie darba rezultāti, FSP sniegs atsevišķus ieteikumus paralēlās banku sistēmas jautājuma risināšanai. Ņemot vērā FSP uzsākto darbu, EK šogad iepazīstināja ar Zaļo grāmatu par paralēlo banku sistēmu, kurā galvenā uzmanība tiek veltīta paralēlās banku sistēmas potenciālajiem riskiem Eiropas Savienībā un šīs problēmas risināšanas iespējām no regulatīvā viedokļa.

Ir skaidrs, ka paralēlā banku sistēma nepastāv pati par sevi. Krīzes laikā bankas smagi skāra skāra ne tikai vispārējā tirgus disfunkcija, bet arī to atkarība no paralēlās banku sistēmas darbības. Bankas ieguldīja vērtspapīrotos produktos (bankas kā ieguldītājas refinansēja šos vērtspapīrotos produktus, izmantojot tos kā nodrošinājumu repo darījumos) un sniedza atbalstu vairākām paralēlās banku sistēmas struktūrām kredītu garantiju veidā. Neraugoties uz vērtspapīrošanas iespējamo labvēlīgo ietekmi, bankas saglabāja saikni ar ārpusbilances struktūrām un uzņēmās lielāko daļu zaudējumu. Patiešām, finanšu krīze sākās tad, kad tirgus dalībnieki sāka apzināties, ka aizņēmumu vērtspapīrošana ir bijusi pakļauta defektīviem stimuliem un ir novedusi pie zemiem aizdevumu izsniegšanas standartiem (piemēram, augsta riska kredītiem). Īpašo ieguldījumu institūcijas, ar aktīviem nodrošinātu komerciālu vērtspapīru novadīšanas institūcijas un citas institūcijas, kas iegādājās vērtspapīrotus produktus, nespēja no jauna investēt savus līdzekļus un tāpēc to sponsoriem, galvenokārt bankām, nācās tās glābt. Kredītriska ieguldījumu fondi, bankas un citas finanšu institūcijas,

kas bija ieguldījušas vērtspapīrotos produktos, cieta lielus zaudējumus pēc tirgus vērtības. Šie riska ieguldījumu fondi un bankas savus ieguldījumus vērtspapīrotos produktos finansēja arī ar repo darījumu starpniecību, izmantojot šos vērtspapīrotos produktus kā nodrošinājumu. Kad vērtspapīroto produktu (it īpaši to, kuri ietvēra augsta riska kredītus) vērtība kritās, repo darījumu partneri paaugstināja nodrošinājuma diskontu (liekot aizņēmējiem sniegt lielāku nodrošinājumu) vai atteicās līdzekļus investēt no jauna. Tas veicināja aizņēmēju (tādu kā *Lehman*) maksātnespēju vai lika mātesuzņēmumiem tiem sniegt liela apmēra atbalstu (kā to izdarīja *Bear Stearns* attiecībā uz saviem riska ieguldījumu fondiem). Tādēļ tradicionālo banku un ārpusbilances struktūru mijedarbībai un darbībām jābūt pēc iespējas pārredzamākām un tās jāskata no regulatīvā viedokļa.

Neraugoties uz šo potenciāli bīstamo savstarpējo saistību, referents uzskata, ka dažas no FSP definētajā paralēlajā banku sistēmā iesaistītajām struktūrām un darbībām varētu pozitīvi ietekmēt reālo ekonomiku un veicināt izaugsmi, sniedzot ieguldījumu riska labākā sadalē ārpus tradicionālo banku sektora. Tomēr riska labāka sadale var sniegt labumu reālajai ekonomikai tikai tad, ja to veic pilnīgi pārredzamā veidā un nepaaugstinot sistēmisko risku. Tādēļ attiecībā uz vērtspapīrošanu būtu skaidri jānošķir aizņēmumu izdarošās bankas un īpašam nolūkam dibinātās institūcijas. Būtu jānošķir vēlamā un nevēlamā paralēlās banku sistēmas ietekme.

Kā uzsvērts Komisijas Zaļajā grāmatā, jau ir veikti dažādi pasākumi, lai novērstu paralēlās banku sistēmas radītos sistēmiskos riskus. Arī tirgus ir reaģējis, un kopš krīzes sākuma dažas no paralēlās banku sistēmas prakses metodēm ir izzudušas. Tomēr paralēlās banku sistēmas darbības novatoriskais raksturs var novest pie jauniem notikumiem, kas var būt sistēmiskā riska avots, un tādēļ šim jautājumam būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība. Lai to darītu atbilstošā veidā, ir jāizveido nepieciešamie uzraudzības instrumenti, lai gūtu konkrētu priekšstatu par visu kredīta starpniecības sistēmu kopumā.

Pirmkārt, lai gūtu pilnīgu pārskatu par paralēlo banku sistēmu, ir steidzami nepieciešami vairāk un ticami dati un analīzes spēja. Referents uzskata, ka šajā sakarībā nozīmīga loma būtu jāuzņemas ECB (kopā ar ESRK). Nozīmīgs solis ceļā uz lielāku pārredzamību var būt iniciatīva par repo darījumu datu glabātuvī. Turklāt, lai viestu lielāku skaidrību par riska novirzīšanu finanšu nozarē un noteiktu, kas ko no kā ir iegādājies un kā tiek atbalstīti novirzītie riski, EK steidzami jāapsver iespēja izveidot publisku pakalpojumu.

Otrkārt, šādai datu apkopošanai būtu jāļauj identificēt tos paralēlās banku sistēmas aspektus, kas labvēlīgi ietekmē reālo ekonomiku, un tos aspektus, kuri rada sistēmisko risku vai bažas par regulatīvās arbitrāžas iespējamību, piemēram, pārmērīga termiņu un likviditātes konversija, aizņemto līdzekļu attiecība pret pašu kapitālu un regulatīvā arbitrāža.

Kad šie sistēmiskie riski ir noteikti, tie būtu jānovērš, uzlabojot uzraudzību un regulatīvo reaģētspēju. Tādēļ referents uzskata, ka turpmākajos mēnešos būtu nopietni jāapsver šādi priekšlikumi:

- A. saskaņā ar Ceturtās Kapitāla prasību direktīvas lietā ietverto Ekonomikas un monetārās komitejas nostāju būtu jānosaka kapitāla pietiekamības prasības budžeta pozīcijām, kas paredzētas strukturētām ieguldījumu institūcijām un novadīšanas institūcijām, un augstā pakļautības riskam robeža (25 % no pašu kapitāla) būtu jāpiemēro visām neregulētajām struktūrām; turklāt būtu nopietni jāapsver Ceturtās Kapitāla prasību direktīvas prasību piemērošanas paplašināšana, tās attiecinot arī uz institūcijām, kas neveic banku funkcijas;

- B. lai banku bilances būtu uzticamākas, Komisija tiek aicināta līdz 2013. gada sākumam izpētīt veidus, kā nodrošināt to, lai struktūras, kas netiek konsolidētas no grāmatvedības perspektīvas, tiktu konsolidētas uzraudzības konsolidācijas nolūkā;
- C. referents aicina EK iesniegt likumdošanas priekšlikumu tam, lai tiktu nošķirti pakalpojumi, ko bankas sniedz privātklientiem, un šo banku ieguldījumu darbības;
- D. repo darījumu un vērtspapīru aizdevumu tirgus veic nozīmīgu funkciju finanšu iestāžu finansēšanā. Tomēr steidzami ir nepieciešams palielināt pārredzamību. Tādēļ būtu jāļauj regulatoriem nodrošinātajiem finanšu tirgiem piemērot minimālo diskontu vai rezerves robežvērtības;
- E. vērtspapīrošanas metode var labvēlīgi ietekmēt riska sadali. Tomēr noteikti ir nepieciešams palielināt pārredzamību. Tādēļ EK līdz 2013. gada sākumam būtu jāsniedz likumdošanas priekšlikums par finanšu produktu vērtspapīrošanas reižu skaita ierobežošanu. Turklāt jāveic vairāk pasākumu, lai pastiprinātu vērtspapīrošanas produktu standartizāciju, kā arī noteiktu stingrākas prasības attiecībā uz aizturēšanu;
- F. NTF bija būtiska loma finanšu krīzes laikā. Referents atzīst atšķirības starp NTF Eiropas Savienībā un ASV. Viņš aicina EK 2013. gada sākumā iesniegt likumdošanas priekšlikumu, kurā MMF tiktu prasīts vai nu pieņemt mainīgu aktīvu vērtību ar ikdienas novērtēšanu vai, ja tiek saglabāta nemainīga vērtība, ievērot kapitāla prasības;
- G. referents atzīst, ka BTF ir liela nozīme kā ieguldījumu instrumentam. Tomēr, BTF ir saistīti ar risku to sarežģītības, darījuma partnera riska, produktu likviditātes un iespējamās regulatīvās arbitrāžas ziņā. 2013. gada sākumā būtu jāiesniedz likumdošanas priekšlikums, ar kura palīdzību varētu novērst šīs strukturālās nepilnības.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	22.10.2012
Galīgais balsojums	+ : 39 - : 0 0 : 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Burkhard Balz, Elena Băsescu, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Syed Kamall, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Hans-Peter Martin, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Pierre Audy, Saïd El Khadraoui, Sari Essayah, Roberto Gualtieri, Danuta Maria Hübner, Sophia in 't Veld, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Sirpa Pietikäinen, Gianni Pittella, Nils Torvalds